

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצות: איילת קוגוס, ד"ר שרון רגב-טייטלר

בחינה במבוא לכלכלה (094591)

תאריך הבחינה: 13.07.2014

מועד א' - סמסטר אביב תשע"ד

טור 1

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה - 5 נקודות. יש 20 שאלות.
- סמנ/י את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן בראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטייטה, ואת טופס התשובות. שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

ב ה צ ל ח ה !!!

שאלה 1

ידוע כי העלות השולית של פירמה בענף תחרותי קבועה.

מי מבין הבאים יכול לתאר את פונקציית הייצור של הפירמה? (Q – תפוקה, L – עבודה).

א. $Q = \ln L$

ב. $Q = 10\sqrt{L}$

ג. $Q = L^2$

ד. $Q = L$

ה. $Q = \frac{10}{L}$

שאלה 2

בענף הליצנות פועלים **כיום** 50 ליצנים זהים. כל ליצן מחוייב להוציא 2000 ₪ להכשרתו, והוצאותיו הנוספות תלויות בכמות ההופעות שהוא עושה (q) בהתאם לפונקציה: $32q^2$.

בנוסף, קיימים 160 צרכנים זהים במשק המבקשים שירותי ליצנות.

כל צרכן מוכן להוציא תמיד סכום קבוע של 2420 ₪ לשירותי ליצנות.

מה ניתן לומר על הרווח הכולל בשווי משקל בענף הליצנות בשני טווחי זמן ייצור?

(הניחו תנאי תחרות משוכללת ובנוסף שאין חסמי כניסה לענף).

(שימו לב שבכל סעיף אתם נשאלים על הרווח הכולל בענף הליצנים (π) ולא על הרווח התפעולי).

א. רווחי הליצנים הפועלים בענף חיוביים בטווח הקצר ושיליליים בטווח הארוך.

ב. רווחי הליצנים הפועלים בענף שליליים בטווח הקצר וחיוביים בטווח הארוך.

ג. רווחי הליצנים הפועלים בענף חיוביים בטווח הקצר ושווים לאפס בטווח הארוך.

ד. רווחי הליצנים הפועלים בענף שליליים בטווח הקצר ושווים לאפס בטווח הארוך.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

מוצר X מיוצר באמצעות גורם ייצור Y המיובא מחו"ל (הניחו שאין ייצור מקומי של Y).

נניח ובמצב המוצא היה מוטל מכס על ייבוא Y , וכעת הממשלה החליטה לבטל אותו לחלוטין.

מה יקרה כתוצאה מכך?

א. הוצאות הצרכנים על מוצר X יגדלו, בכל מקרה וללא תלות בגמישות הביקוש ביחס למחיר.

ב. הוצאות הצרכנים על מוצר X יגדלו רק אם גמישות הביקוש ביחס למחיר קטנה מ-1.

ג. הוצאות הצרכנים על מוצר X יגדלו רק אם גמישות הביקוש ביחס למחיר גדולה מ-1.

ד. לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה להוצאות הצרכנים על מוצר X .

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

במשק שני שווקים האחד למוצר X והשני למוצר Y. שני השווקים פועלים בתנאי תחרות משוכללת. בשוק למוצר X הביקוש נתון על ידי: $20 = Q_X$ וההיצע נתון על ידי: $P_X = Q_X$. בשוק למוצר Y הביקוש נתון ע"י: $P_Y = 2$ וההיצע נתון על ידי: $P_Y = Q_Y$. הממשלה מטילה מס בגובה 6 ש"ח ליחידה על מוצר X, ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y, כאשר הסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה. מהו המחיר לצרכן עבור יחידת Y לאחר מתן הסובסידיה?

- א. 1
- ב. 2
- ג. 3
- ד. 4
- ה. 6

שאלה 5

מבין הבאים מהי ההגדרה המתאימה ביותר לתיאור **מוצר גיפן**:
 א. מוצר נחות עבורו השפעת ההכנסה גדולה יותר מהשפעת התחלופה.
 ב. מוצר נחות עבורו השפעת התחלופה גדולה יותר מהשפעת ההכנסה.
 ג. מוצר נייטרלי עבורו השפעת התחלופה גדולה יותר מהשפעת ההכנסה.
 ד. מוצר נייטרלי עבורו השפעת ההכנסה גדולה יותר מהשפעת התחלופה.
 ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 6

במדינת קורסיקה עקומת העלויות השוליות המצרפית לדירות במשק תחרותי ניתנת לתיאור כך: $MC = 50 + 3Q$. הניחו כי הביקוש לדירות קשיח לחלוטין. הממשלה אינה מרוצה מהמצב השורר בשוק הנדל"ן, ומחליטה לקבוע מחיר מקסימלי לדירה (P_{gov}) , ומסבסדת בגודל קבוע כל יחידה מיוצרת. (הניחו כי הדירות זהות ומחיר שווי משקל P^*). כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?
 א. המחיר שהיצרן יקבל ירד במלוא גובה הסובסידיה.
 ב. המחיר לצרכן ירד במחצית מגובה הסובסידיה.
 ג. המחיר שהיצרן יקבל נותר ללא שינוי.
 ד. המחיר לצרכן יישאר ללא שינוי.
 ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 7

הניחו ענף בו שולטות שתי פירמות זהות החוברות לקרטל, והטכנולוגיה שבידיהן מאפשרת לכל

$$TC_i = 15 + Q_i^2 \quad \left(\sum_{i=1}^2 Q_i = Q \right)$$

ידוע כי הביקוש המצרפי בענף הוא: $P = 112 - 3Q$

מהו המחיר בו ימכור הקרטל בשווי משקל?

א. 28

ב. 32

ג. 64

ד. 112

ה. 250

שאלה 8

מונופול "דנובה" הוא מונופול מפלה מחירים אשר יכול לייצר כל כמות במחיר של 20 ₪ ליחידה.

במשק שני סוגי צרכנים שונים אשר עקומות הביקוש שלהם בהתאמה:

$$P_1 = 100 - 2Q_1^D \quad \text{ו} \quad P_2 = 200 - 10Q_2^D$$

בהנחה שקיימת אפליית מחירים, מהו פער המחירים בין הצרכנים?

א. 0

ב. 9

ג. 20

ד. 50

ה. 60

שאלה 9

בענף תחרותי לייצור X , הממשלה מחליטה להטיל מס קנייה בגובה 1 ₪ על כל יחידה מיוצרת.

ידוע כי המחיר הסופי שיקבל היצרן וכמות שיווי משקל הקודמים לא השתנו.

לפיכך, מי מהבאים נכון?

א. גמישות עקומות הביקוש וההיצע ביחס למחיר גדולה מאפס וקטנה מאינסוף.

ב. גמישות עקומת הביקוש ביחס למחיר היא אפס.

ג. גמישות עקומת ההיצע ביחס למחיר היא אפס.

ד. גמישות עקומת ההיצע ביחס למחיר היא אינסופית.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 10

- בענף פועל יצרן יחיד (מונופול) שהוצאותיו השוליות הן: $MC = 2Q + 30$. הביקוש למוצר הוא: $P = 270 - Q$. כעת, הממשלה החליטה לקבוע מחיר מקסימום בגובה 190 ליחידה וידוע שהיצרן ממשיך לפעול בתנאים החדשים.
- כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון?
- א. כמות שווי משקל המיוצרת תקטן.
 - ב. עודף הצרכן במצב של מחיר המקסימום הנ"ל יהיה נמוך ממצב של תחרות משוכללת.
 - ג. הרווחה החברתית תגדל ב-1400.
 - ד. הרווחה החברתית תגדל ב-600.
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 11

- בשוק הפטריות בארץ קיים ייבוא וייצור מקומי (רגיל) לפטריות. הניחו ביקוש רגיל לפטריות. מגדלי הפטריות טוענים שההפסדים בכל שנה מאלצים אותם לחסל את הענף. לפיכך, החליטה ההמשלה להגדיל את רווחי מגדלי הפטריות אך מבלי לגרום לעליית מחיר הפטריות לצרכן. מי מהבאים יאפשר לממשלה להשיג את מטרותיה?
- א. הטלת מכס על הפטריות המיובאות.
 - ב. מתן סובסידיה למגדלי הפטריות המקומיים.
 - ג. קביעת מחיר מינימום בגובה מחיר שווי משקל מקומי.
 - ד. הטלת מס בגודל שווה על פטריות מקומיות ומיובאות.
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

- בענף החלב (הניחו ענף תחרותי) פועלות פירמות זהות המייצרות חלב ולכל אחת מהפירמות פונקציית הוצאות מהצורה: $TC(q_i) = 2.5q_i^2 + 10q_i + 250$.
- כמו כן, פונקציית הביקוש המצרפי של הצרכנים הינה: $P = 150 - 0.8Q^D$.
- הניחו שאין חסמי כניסה/יציאה.
- מהו מספר הפירמות שיהיו בענף בהתייבבות המשק על שיווי משקל בטווח הארוך? (ניתן לעגל כלפי מטה)

- א. 6 פירמות
- ב. 9 פירמות
- ג. 10 פירמות
- ד. 11 פירמות
- ה. 13 פירמות

שאלה 13

- יחס הרזרבה הנדרש כנגד פיקדונות עו"ש הינו 0.25, כמו כן ידוע כי הציבור תמיד מחזיק בידיו מזומן ביחס של 1 ש' מזומן על כל 4 ש' שהוא מחזיק בעו"ש.
- במשק התרחש עירוי חיצוני חיובי בסך 1500 ש', עם רמת מחירים קבועה בגובה 5.
- מה מהבאים נכון כתוצאה מכך?
- כמות הכסף הריאלית תגדל ב – 3750 ש' והלוואות הבנקים המסחריים יגדלו ב – 3000 ש'.
 - כמות הכסף הנומינלית תגדל ב – 750 ש' והלוואות הבנקים המסחריים יגדלו ב – 2250 ש'.
 - כמות הכסף הנומינלית תגדל ב – 3750 ש' והלוואות הבנקים המסחריים יגדלו ב – 3000 ש'.
 - כמות הכסף הריאלית תגדל ב – 750 ש' והלוואות הבנקים המסחריים יגדלו ב – 2250 ש'.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

במשק מסויים וסגור מתקיימים הבאים:

$$C = 200 + 0.8Y_d$$

$$I = 600 - 10r$$

$$G = 600$$

$$T_{net} = 500$$

$$L^d = 500 + Y - 50r$$

- בנוסף: בסיס הכסף הינו 700 ש', יחס הרזרבה 0.2, והציבור מעוניין להחזיק בידיו **תמיד** 200 ש'.
- רמת המחירים במצב המוצא הינה 1. ידוע שבמצב המשק המתואר לעיל תוצר שווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה מבלי שהתרחשו עליות מחירים.
- מה יקרה בשווי משקל חדש (ביחס להתחלתי) אם הבנק המרכזי מוכר אג"ח לציבור בסך 100 ש'?
- המחירים יעלו.
 - הריבית תקטן.
 - הממשלה תיאלץ להפעיל מדיניות פискаלית מרסנת.
 - הצריכה הפרטית תקטן ותיווצר אבטלה.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

- משק סגור נמצא במצב מוצא של עודף ביקושים – פער אינפלציוני. (הניחו שהדבר אפשרי).
- מבין הבאים, מהי המדיניות המומלצת לשם סגירת הפער והתכנסות על תוצר תעסוקה מלאה? (הניחו עקומות לינאריות רגילות במודל המשולב).
- מדיניות פискаלית מרסנת.
 - קניית אג"ח מהציבור ע"י הבנק המרכזי.
 - מדיניות מרחיבה משולבת (פיסקלית-מוניטרית).
 - מלווה מהציבור לממשלה.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

- הניחו משק סגור אשר במצב מוצא נמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה. ידוע שבמשק זה פונקציות ההשקעות, המסים והוצאות הממשלה אינן תלויות בהיקף התוצר, וידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה. פונקציית ההשקעות תלויה בריבית. כעת, הממשלה החליטה להיטיב עם מעמד הביניים ולהעלות את קצבת הילדים. בהתאם לכך ולפי המודל המשולב, מה יקרה בשווי משקל חדש ביחס לשווי משקל מקורי?
- הריבית והתוצר בהכרח יגדלו, ותיתכן עליית מחירים
 - הריבית והתוצר יישארו ללא שינוי, ותיתכן עליית מחירים
 - התוצר יישאר ללא שינוי, הריבית תגדל, ההשקעות יגדלו
 - התוצר יגדל ובהכרח תתרחש עליית מחירים אך הריבית תקטן וההשקעות יגדלו
 - התוצר יישאר ללא שינוי, תתרחש עליית מחירים, הריבית תעלה וההשקעות ירדו

שאלה 17

- נתון משק אשר במצב מוצא נמצא בשיווי משקל באבטלה. כעת, הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב-100 יחידות תוצר, ולשם מימון ההוצאה נבחנו שתי חלופות:
- (א) גיוס אג"ח (ע"י הממשלה) מהציבור בגודל ההוצאה
 - (ב) הדפסת כסף בגודל ההוצאה ע"י בנק ישראל (הניחו כי מכפיל הכסף=1)
- ידוע שבמשק זה רק הצריכה הפרטית תלויה בתוצר, ופונקציית ההשקעות תלויה בריבית. בהתאם לתנאי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש ביחס למצב מוצא?
- רק חלופה א' תוביל להקטנת הריבית וגידול בהשקעות
 - ייתכן כי חלופה ב' תשמור על ריבית קבועה ביחס למצב מוצא
 - רק חלופה א' דורשת עליית מחירים
 - רק חלופה ב' תוביל לעליית הצריכה הפרטית
 - האין הבדל בין החלופות מבחינת השפעה על הריבית

שאלה 18

- להלן נתונים על משק סגור (במיליוני ₪):
- התוצר של תעסוקה מלאה - 2,200.
- התוצר של שיווי המשקל - 1,600.
- הפער הדפלציוני במונחי ביקושים - 150. הפער במונחי תוצר - 600.
- מנתונים אלו ולפי מודל קיינס הפשוט מה מהבאים יכול לתאר את פונקציית הביקוש המצרפי?
- $AD = 1200 + 0.25Y$
 - $AD = 400 + 0.75Y$
 - $AD = 550 + 0.75Y$
 - אין מספיק נתונים כדי לחשב את הביקוש המצרפי.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במדינת "לה לה-לנד" (משק סגור) כוח העבודה מונה 6,000 עובדים. התפוקה של כל עובד הינה 1.25 תוצר ב-ש, ובתעסוקה מלאה מועסקים רק 80% מכוח העבודה (הניחו שקיימת אבטלה טבעית).

ידוע כי תוצר שיווי משקל הינו 5,200 ש והנטייה השולית לצרוך (צריכה פרטית) שווה ל 0.3. ידוע כי יתר פונקציות הצריכה הינן אקסוגניות. כעת, הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה ע"י הגדלת הצריכה הציבורית תוך כדי שמירה על תקציב מאוזן.

לשם כך ולפי מודל קיינס הפשוט, מה השינוי הנדרש?

- א. הגדלת הצריכה הציבורית והמסים ב-800.
- ב. הגדלת הצריכה הציבורית והקטנת המסים ב-700.
- ג. הגדלת הצריכה הציבורית והמסים ב-500.
- ד. הגדלת הצריכה הציבורית והקטנת המסים ב-450.
- ה. הגדלת הצריכה הציבורית והמסים ב-100.

שאלה 20

נתון כי הנטייה השולית לצרוך במשק הנה 0.7, והנטייה השולית לייבא הנה 0.1. הניחו כי השימושים האחרים אינם תלויים בתוצר (כולל פונקציית המס). מהו גודל מכפיל קיינס הרגיל, מהו גודל מכפיל המס, ומהו גודל מכפיל התקציב המאוזן בהתאמה?

- א. מכפיל רגיל: 2.5, מכפיל מס: -1.75, מכפיל תקציב מאוזן: 0.75
- ב. מכפיל רגיל: 1.75, מכפיל מס: -2.5, מכפיל תקציב מאוזן: 1
- ג. מכפיל רגיל: 5, מכפיל מס: -1.75, מכפיל תקציב מאוזן: 1
- ד. מכפיל רגיל: 2.5, מכפיל מס: 1.75, מכפיל תקציב מאוזן: -0.75
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.